

ORGANISATIONSÅFТАLE FOR STAMPERSONEЛ AF LINJEN OG RESERVEEN SAMT ELEVER I FORSVARSMINISTERIET MED TILHØRENDE MYNDIGHEDER

Organisationsaftale	Side 2
Bilag 1 Centralt aftalte tillæg for ansatte i Forsvaret på nyt lønsystem	Side 10
Bilag 2 Reserven	Side 14
Bilag 3 Løn og øvrige vilkår for ansatte i Beredskabsstyrelsen	Side 15
Bilag 4 Løn og øvrige vilkår for overenskomstansatte i Forsvaret ansat før 1. april 2015	Side 21
Bilag 5 Løn og øvrige vilkår for tjenestemandsansatte, herunder ansatte på tjenestemandslignende vilkår og Søværnets mekanikere	Side 28
Bilag 6 Centralt aftalte tillæg for ansatte i Forsvaret på gammelt lønsystem	Side 30
Bilag 7 Civiluddannelse	Side 32

Organisationsaftale for stampersonel af linjen og reserven samt elever i Forsvarsministeriet med tilhørende myndigheder

Denne organisationsaftale supplerer og/eller fraviger fællesoverenskomsten mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation og CO10 - Centralorganisationen af 2010 (fællesoverenskomsten), for tiden cirkulære nr. 10096 af 4. december 2019.

Følgende bestemmelser i fællesoverenskomsten finder ikke anvendelse: § 7, stk. 1 og 2, 2. og 3. pkt., § 11 og §§ 29-35.

Organisationsaftalen udgør sammen med fællesoverenskomsten det samlede overenskomstgrundlag for stampersonel på Centralforeningen for Stampersonels aftaleområde inden for Forsvarsministeriets område.

Alle beløb er anført i grundbeløb i marts 2012 niveau.

Kapitel 1

Organisationsaftalens område m.v.

§ 1. Dækningsområde

Organisationsaftalen er gældende for følgende stampersonel, der ansættes den 1. april 2015 eller senere under Forsvarsministeriet med tilhørende myndigheder:

- a. Militære lærlinge, konstabelelever, kvinder på værnepligtslignende vilkår, konstabler, overkonstabler, specialister og korporaler i Søværnet og Flyvevåbnet.
- b. Sergentelever, sergenter, oversergenter, seniorsergenter og chefsergenter i Hæren, Søværnet og Flyvevåbnet.

Bemærkninger til § 1, stk. 1:

For ansatte ansat før 1. april 2015 henvises til organisationsaftalens bilag 4-7.

Stk. 2. Organisationsaftalen omfatter endvidere

- a. Kvinder på værnepligtslignende vilkår, konstabler, overkonstabler og korporaler i Beredskabsstyrelsen.
- b. Fremtidige sergentelever, sergenter, oversergenter, seniorsergenter og chefsergenter i Beredskabsstyrelsen.

Løn og ansættelsesvilkår for Beredskabsstyrelsen fremgår af organisationsaftalens bilag 3. Disse ansatte er udover bilag 3 omfattet af organisationsaftalens §§ 1 og 17.

§ 2. Ansættelse

Ansættelse sker uden tidsbegrænsning, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Tidsbegrænset ansættelse kan ske:

- 1) I forbindelse med udsendelse til internationale operationer (INTOPS),
- 2) I forbindelse med den ansattes gennemgang af Søværnets / Flyvevåbnets reaktionsstyrkeuddannelse,
- 3) Ved ansættelse på værnepligtslignende vilkår, jf. aftale mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Centralforeningen for Stampersonel, for tiden aftale af 30. april 2015.

Stk. 3. Øvrige tidsbegrænsede ansættelser kan ske efter forhandling mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Centralforeningen for Stampersonel.

Stk. 4. En forlængelse af ansættelsesforholdet for ansatte, der er ansat tidsbegrænset, jf. stk. 2 og 3, kan kun ske, såfremt objektive forhold kan begrunde det.

Stk. 5. Konstabelelever, der ansættes uden forudgående værnepligtsforløb, har i en periode, der svarer til værnepligtsforløbet, løn, ydelser og vilkår svarende til, hvad der gælder for menige til pligtig tjeneste, jf. bestemmelserne om aflønning m.v. af personel til værnepligtstjeneste i Forsvaret, for tiden cirkulære nr. 9709 af 11. november 2005.

Bemærkninger til § 2:

Med henblik på den ansattes gennemgang af sergentuddannelse på SU og efterfølgende tjeneste henvises til aftale mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Centralforeningen for Stampersonel om ansættelse af sergentelever for gennemgang af grundlæggende sergentuddannelse og efterfølgende virke som sergent, for tiden aftale af 30. april 2015.

§ 3. Deltidsansættelse

Der kan mellem Forsvaret og en allerede ansat træffes aftale om overgang til deltidsansættelse. Før der sker nyansættelse på deltid, skal det undersøges, om de pågældende arbejdsfunktioner lige så hensigtsmæssigt kan udføres af en allerede ansat på deltid, der har de krævede kvalifikationer, og som ønsker at overgå til en højere beskæftigelsesgrad.

Stk. 2. Tillidsrepræsentanten orienteres om indgåede aftaler om deltidsansættelse.

Stk. 3. Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for deltidsansatte skal udgøre mindst 15 timer.

Stk. 4. Under udsendelse overgår den ansatte fra deltid- til fuldtidsansættelse.

Stk. 5. Ved ansættelse på deltid ydes forholdsmæssig løn.

Stk. 6. Merarbejde i forbindelse med deltidsansættelse bør kun undtagelsesvis finde sted. Arbejde indtil fuldtidsnorm honoreres med almindelig timeløn eller afspadsering.

Kapitel 2 **Løn m.v.**

§ 4. Lønssystemet

Lønssystemet er etableret i henhold til den gældende rammeaftale om nye lønssystemer, for tiden cirkulære nr. 9940 af 31. oktober 2019.

Stk. 2. Lønssystemet består af en basisløn, der suppleres med en tillægsdel. Tillægssdelen omfatter centralt aftalte tillæg samt lokalt aftalte funktionstillæg, kvalifikationstillæg, engangsvederlag og resultatløn.

§ 5. Basisløn

Ansatte omfattet af § 1, stk. 1, indplaceres efter nedenstående basisaflønninger. Basisløn er angivet i årligt grundbeløb (niveau marts 2012).

Basisløngruppe 0	
Militære lærlinge, som gennemfører en erhvervsuddannelse*	Provinsen: Kr. 102.887 (1. uddannelsesår) Kr. 123.857 (2. uddannelsesår) Kr. 146.794 (3. uddannelsesår) Kr. 162.522 (4. uddannelsesår) Kr. 180.216 (5. uddannelsesår) Hovedstaden: Kr. 104.853 (1. uddannelsesår) Kr. 126.479 (2. uddannelsesår) Kr. 150.726 (3. uddannelsesår) Kr. 165.798 (4. uddannelsesår) Kr. 183.492 (5. uddannelsesår)
Voksenelever, der ved ansættelse er fyldt 25 år	Kr. 207.084
Konstabelelever, som gennemfører en militær uddannelse	Kr. 203.677

* Ved erhvervsuddannelse forstås en af Undervisningsministeriet godkendt erhvervsuddannelse jf. den til enhver tid gældende erhvervsuddannelseslov.

Basisløngruppe 1	
Konstabler – sats 1	Kr. 224.800
Konstabler – sats 2 (efter 4 års ansættelse)	Kr. 233.333
Korporaler	Kr. 245.240

Basisløngruppe 2	
Sergenter	Kr. 247.766

Basisløngruppe 3	
Oversergenter	Kr. 262.677

Basisløngruppe 4	
Seniorsergenter	Kr. 280.673

Basisløngruppe 5	
Chefsergenter	Kr. 316.505

§ 6. Centralt aftalte tillæg

Ansatte oppebærer centralt aftalte tillæg oplistet i bilag 1 i henhold til de i bilaget nævnte aftaler.

§ 7. Vederlag for funktion i højere stilling

Til ansatte af konstabel- og sergentgruppen, som virker på et højere funktionsniveau, ydes et fast vederlag.

Stk. 2. Konstabler, som virker i en sergentstilling (alle niveauer) eller i en civil stilling på et højere funktionsniveau, ydes et årligt pensionsgivende vederlag på kr. 11.900.

Stk. 3. Sergenter, som virker på et højere funktionsniveau indenfor sergentgruppen, ydes et pensionsgivende årligt vederlag på kr. 14.400.

Stk. 4. Sergenter, som virker i en officersstilling, ydes et årligt pensionsgivende vederlag på kr. 14.400.

Stk. 5. Sergenter, som virker på et højere funktionsniveau i en civil stilling, ydes et årligt pensionsgivende vederlag på kr. 14.400.

Stk. 6. Administration af vederlaget følger aftale om betaling m.v. under funktion i højere stilling for tjenestemænd i staten og folkekirken, for tiden cirkulære nr. 9241 af 23. juni 2011, med følgende tilføjelser:

Karenstid i forbindelse med overtagelse af funktionen er 7 dage og karenstid i forbindelse med ferie er 22 dage. Vederlaget ydes bagudrettet.

Stk. 7. Ansatte, som gennemgår kursus, herunder sergentuddannelse, som udsendt i INTOPS, eller som på anden vis ikke virker i funktionen, oppebærer ikke vederlag. Ansatte, der er udsendt i INTOPS i den højere funktion, oppebærer fortsat vederlag.

§ 8. Pension

Til ansatte indbetales jf. fællesoverenskomsten et pensionsbidrag, der udgør 16,6 pct. af basisløn og pensionsgivende tillæg.

Fra 1. april 2022 indbetales jf. fællesoverenskomsten et pensionsbidrag, der udgør 16,9 pct. af basisløn og pensionsgivende tillæg

Stk. 2. Ansættelsesmyndigheden indbetaler pensionsbidrag til CS Pensionsfond.

§ 9. Udbetaling i utide af pensionsordninger

Pensionsbidrag og tilvækst kan ikke frigives/udbetales i utide forud for pensioneringstidspunktet.

Stk. 2. Udbetaling af opsparet pension på konti i CS Pensionsfond kan ske fra hvilende konti, dvs. hvor der ikke er sket indbetaling i minimum 12 måneder, såfremt kontoens samlede indestående ikke overstiger kr. 15.728 (niveau marts 2012), "bagatelgrænse".

§ 10. Forsikring for ansatte med obligatorisk arbejdsmarkedspension

Ansatte, der har en obligatorisk arbejdsmarkedspension, er omfattet af reglerne om forsikringsordning for CS Pensionsfond. Forsikringen skal være tegnet ved CS Pensionsfonds foranstaltning.

Kapitel 3 Arbejdstid

§ 10. Arbejdstid

De ansatte er omfattet af Statens arbejdstidsaftale indgået mellem Skatteministeriet og centralorganisationerne, for tiden cirkulære nr.10087 af 2. december 2019, og i supplement hertil de til enhver tid gældende aftaler mellem Forsvarsministeriet, Forsvarsministeriets Personalestyrelse (tidligere Forsvarets Personeltjeneste) m.fl. og hovedorganisationerne og/eller Centralforeningen for Stampersonel samt eventuelle lokalaftaler. Videre gælder der som supplement til Statens arbejdstidsaftale følgende:

Stk. 2. Statens arbejdstidsaftale gælder ikke for konstabelelever, der under gennemførelse af uddannelsen til konstabel aftjener værnepligt. I perioden, der svarer til gennemførelse af værnepligten, er konstabeleleverne omfattet af de til enhver tid gældende vilkår, der fastsættes af forsvarsministeren.

Stk. 3. Vagt- eller beredskabstjeneste af 24 timers varighed på tjenestestedet kan alene finde sted i forbindelse med egentlig militærtjeneste. Dette kan evt. fraviges ved lokalaftale.

For vagt- eller beredskabstjeneste af 24 timers varighed på tjenestestedet (inkl. daglig tjeneste), ydes 1 erstatningsfridag. For deltagelse i øvelser af mindst 24 timers varighed ydes 1 erstatningsfridag pr. påbegyndt kalenderdøgn. Erstatningsfrihed anses for afviklet, når der gives den ansatte en sammenhængende frihed i 24 timer, jf. aftale nr. 85, 87-2011-3 af 1. december 1989 med senere ændringer (7. december 2005).

Stk. 4. Kan erstatningsfrihed ikke afvikles i den aftalte planlægningsperiode, skal der ydes vagt- eller øvelsestillæg umiddelbart efter planlægningsperiodens udløb.

Stk. 5. I arbejdstidsplanlægningen for besætningsmedlemmer om bord på Søværnets skibe indgår sejlads, ophold i havn eller til ankers uden for basehavnen, når der ydes sø-ydelser med enhedens til enhver tid gældende normale daglige arbejdstid.

Stk. 6. Der ydes godtgørelse for tjeneste i weekender og på helligdage samt natpenge i henhold til den til enhver tid gældende aftale om regulering af natpenge mv. for militært ansatte.

Stk. 7. I forbindelse med international tjeneste ydes der frihed (2/7-dage) i henhold til de til enhver tid gældende aftaler mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Centralforeningen for Stampersonel. For hvert sejldøgn på lørdage, søndage og helligdage optjenes én fridag for tjeneste til søs.

Stk. 8. For særlig beredskabstjeneste gælder protokollat nr. 3 af 7. december 2005 med senere ændringer til forhandlingsresultat for overenskomst 2005 mellem Forsvarets Personeltjeneste og Centralforeningen for Stampersonel.

Stk. 9. Aftale af 1. juli 2007 med senere ændringer om supplement til arbejdstidsregler for tjenestemænd i staten mv. mellem Forsvarets Personeltjeneste og Centralforeningen for Stampersonel vedrørende dag- og døgnarbejdere.

Stk. 10. Aftale af 1. juli 2007 om militærtillæggets dækningsgrad med senere ændringer mellem Forsvarets Personeltjeneste og Centralforeningen for Stampersonel.

§ 11. Konvertering af ikke-afviklet merarbejde til opsparingsdage

Merarbejde, som ikke er afspadseret ved udgangen af kvartalet efter opgørelsesperiodens udløb eller efter aftale med den ansatte er udskudt i op til 1 år efter opgørelsesperiodens udløb, kan efter den ansattes ønske konverteres til opsparingsdage, søges overført til fridøgnbank eller godtgøres økonomisk.

Stk. 2. Tilsvarende kan frihed, der er optjent som kompensation for tjeneste i tidsrummet fra kl. 17:00 til kl. 06:00 (kl. 15:00 til kl. 07:00), som ikke er blevet afholdt senest 6 måneder efter opgørelsesperiodens udløb, efter den ansattes ønske, konverteres til opsparingsdage eller søges overført til fridøgnbank.

Kapitel 4

Øvrige bestemmelser

§ 12. Flyttegodtgørelse

De ansatte ydes flyttegodtgørelse jf. fællesoverenskomstens § 20 samt aftale om særlig godtgørelse for dobbelt husførelse mv. inden for Forsvaret mellem Forsvarsministeriet og centralorganisationerne, for tiden aftale af 4. juli 1994.

Stk. 2. Elever og ansatte på værnepligtslignende vilkår er ikke omfattet af stk. 1.

§ 13. Skole og kursus

Ansatte, der er elever på skoler og kurser og lignende, ydes godtgørelse for merudgifter i henhold til bestemmelserne i aftale nr. 65 af 26. oktober 1981 om godtgørelse af merudgifter under deltagelse i øvelser, sejlads med flådens skibe samt under ophold i øvelses-/ skydelejr m.v. for personel under Forsvarsministeriets område.

Bemærkninger til § 13, stk. 1:

Bestemmelsen udgør en fravigelse af tjenesterejseaftalen. De nærmere vilkår er beskrevet i FPTBST 564-42 om godtgørelse af merudgifter under deltagelse i øvelser, sejlads med søværnets skibe m.v. samt under ophold i øvelses-/skydelejr m.v. for personel under Forsvarsministeriets område.

Stk. 2. Indkvartering af ansatte, der er på skole og kurser, sker normalt på enkeltmandskvarterer. For ansatte, der ikke er fyldt 22 år, kan der dog ske indkvartering i kvarterer, beboet af 2 personer.

Stk. 3. Kan indkvartering, jf. stk. 2, ikke finde sted på uddannelsesstedet eller i umiddelbar nærhed heraf (maksimumafstand 1 km), ydes godtgørelse for logi i henhold til tjenesterejseaftalen.

Stk. 4. I tilfælde hvor bespisning under kursusperioden ikke kan finde sted i Forsvarets cafeterier ved enten kursussted eller indkvarteringssted, eller i umiddelbar nærhed heraf (max afstand 1 km.), ydes der i stedet for den i stk. 1 nævnte godtgørelse for merudgifter time- og dagpenge m.v. i henhold til den til enhver tid gældende aftale mellem Finansministeriet og centralorganisationerne om tjenesterejser for de måltider, der ikke kan indtages i Forsvarets cafeterier.

Stk. 5. Under deltagelse i kurser og lignende, hvor stampersonel udgør mindre end 50 pct. af deltagerne, ydes time- og dagpenge mv. samt nattillæg i henhold til tjenesterejseaftalen. Herved fraviges bestemmelsen i stk. 1.

Stk. 6. I tilfælde hvor indkvartering og/eller bespisning ikke kan finde sted ved enten kursusstedet eller indkvarteringsstedet eller i umiddelbar nærhed deraf, kan anden indkvartering og bespisning i

hvert enkelt tilfælde aftales mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Centralforeningen for Stampersonel. Såfremt enighed ikke opnås, følges bestemmelserne som angivet i stk. 1-5.

§ 14. Udstationering i Grønland og på Færøerne

Ansatte, der udstationeres i Grønland er omfattet af den til enhver tid gældende aftale med senere ændringer om godtgørelse af udgifter til kost og logi mv. under udstationering til Grønlands Kommando, på inspektionskuttere og SKA-både ved Grønland, Slædepatruljen SIRIUS, Station Nord, Mestersvig samt som forbindelsesofficer under Grønlands Kommando (Grønlandsaftalen) mellem Forsvarsministeriet og Statsansattes Kartel m.fl.

Bemærkninger til § 14:

De nærmere vilkår er beskrevet i FPTBST 564-42 om godtgørelse af merudgifter under deltagelse i øvelser, sejlads med søværnets skibe m.v. samt under ophold i øvelses-/skydelejr m.v. for personel under Forsvarsministeriets område.

§ 15. Øvelsesvirksomhed, sejlads samt ophold i øvelses-/skydelejr

Under deltagelse i øvelser, sejlads med søværnets skibe samt under ophold i øvelses-/skydelejr ydes merudgiftsgodtgørelse i henhold til aftale nr. 65 af 26. oktober 1981 om godtgørelse af merudgifter under deltagelse i øvelser, sejlads med flådens skibe samt under ophold i øvelses-/skydelejr m.v. for personel under Forsvarsministeriets område.

Bemærkninger til § 15:

De nærmere vilkår er beskrevet i FPTBST 564-42 om godtgørelse af merudgifter under deltagelse i øvelser, sejlads med søværnets skibe m.v. samt under ophold i øvelses-/skydelejr m.v. for personel under Forsvarsministeriets område.

§ 16. Opsigelse inden tiltræden

Indtil den ansatte påbegynder sin ansættelse, kan begge parter opsige ansættelsesforholdet uden varsel. I den forbindelse gives der ikke erstatning for eventuelle økonomiske tab, der måtte være opstået i den anledning.

§ 17. Udstationering under erhvervsuddannelse

Såfremt ansatte under gennemgang af en erhvervsuddannelse, beordres til at forrette tjeneste/uddannelse et andet sted end det faste tjenestested (tjenesterejse/udstationering), ydes der indkvartering og bespisning mv. efter reglerne i afsnittet om skole- og kursus, jf. § 11.

§ 18. Uniform

De ansatte ydes fri uniform i henhold til det gældende uniformsreglement, for tiden aftale mellem Forsvarsministeriet og Forsvarsgruppen i Akademikernes Centralorganisation, Forsvarsgruppen i Statstjenestemændenes Centralorganisation II, Centralforeningen for Stampersonel, Hærens Konstabel- og Korporalforening og Reserveofficersforeningen i Danmark om bestemmelser om uniformering af forsvarets militære personel af 1. februar 1991 samt cirkulære nr. 25070 af 27. juni 1991.

Kapitel 5

Forhandlingsregler m.v.

§ 19. Ikrafttræden og opsigelse

Organisationsaftalen med tilhørende bilag har virkning fra den 1. april 2021, og kan af hver af parterne opsiges skriftligt med 3 måneders varsel til en 31. marts, dog tidligst til den 31. marts 2024.

Stk. 2. Inden for dækningsområdet træder organisationsaftalen i stedet for organisationsaftale for Centralforeningen for Stampersonel af linjen og reserven samt elever i Forsvarsministeriet med tilhørende myndigheder af 1. oktober 2018.

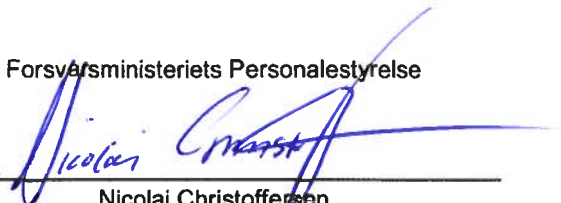
Ballerup, den 5. august 2021

Centralforeningen for Stampersonel

Jesper Korsgaard Hansen
Formand

Forsvarsministeriets Personalestyrelse

Nicolai Christoffersen
Chef for Overenskomstafdelingen

Centralorganisationen af 2010

Jesper Korsgaard Hansen
Formand

Bilag 1**Centralt aftalte tillæg for ansatte i Forsvaret på nyt lønsystem**

Pensionsgivende tillæg er angivet med (P), ikke-pensionsgivende tillæg med (IP). Beløb er angivet i årligt grundbeløb (niveau marts 2012).

Tillæg	
Uddannelsestillæg (P)	Kr. 5.200 Ydes til stampersonel, der har gennemført grundlæggende sergentuddannelse (GSU). Aftale mellem FMN og CS af 3. juni 2002 om nyt lønsystem.
Stillingsbestemt tillæg (P)	Kr. 7.900 Ydes til mellemledere, der har søgt og fået en stilling på oversergentniveau. Samtidigt bortfalder GSU-tillægget. Kr. 9.200 Ydes til mellemledere, der har søgt og fået en stilling på seniorsergentniveau. Samtidigt bortfalder stillingsbestemt tillæg for oversergentniveau.
Specialoperationsstyrketillæg (P)	Kr. 85.200 Tillægget ydes til ansatte, der bestrider en stilling, hvortil specialoperationsstyrkeuddannelsen er krævet. Tillægget ydes tidligst ét år efter uddannelsens start. Aftale mellem FPT og CS, protokollat nr. 3 om omlægning af tillæg til specialoperationsstyrker (L-08-PR-005-0003) til resultatpapir af 27. juni 2008.

Kuttertilæg AGDLEK (IP)	Kr. 11.900 Ydes til ansatte, der gør tjeneste på skibe af AGDLEK-klassen. Aftale mellem FMN og CS af 24. februar 1989 og FMN og CS organisationsaftale af 10. oktober 2002 (cirkulære nr. 9605 af 10. oktober 2002).
Særligt Færøtillæg (IP)	Kr. 21.100: Elever, konstabler korporaler, sergenter og oversergenter Kr. 24.200: Senior- og chefsergenter FINM cirkulære LR 027/87 af 27. april 1987.
Færøerne, fast tjenestested (IP)	Kr. 28.300 Ydes til ansatte med fast tjenestested på Færøerne. Aftale mellem FMN og CS af 30. juni 1993.
Grønlandstillæg (IP)	Kr. 11.900 Ydes til ansatte som godtgørelse til kost og logi mv. under udstationering til Grønlands Kommando, på inspektionskuttere og SKA-både ved Grønland, Slædepatruljen SIRIUS, Station Nord, Mestervig samt forbindelsesofficerer under Grønlands Kommando. Aftale mellem FMN og CS af 24. februar 1989 og "Grønlandsaftale" af 31. juli 2001.
Skibstillæg (IP)	Kr. 10.700 Ydes til ansatte, der er tilkommanderet Søværnets skibe. Såfremt skibstjenesten er bestemt til at vare under 7 kalenderdøgn, skal tillægget ikke rapporteres. Aftale mellem FMN og CS af 2. november 1990 (§ 3), FKO og CS af 9. september 1992 samt FPT og CS aftale af 7. december 2005.
Militærtillæg (P)	Kr. 14.400 Ydes i henhold til den til enhver tid gældende aftale om militærtillæggets dækningsgrad, for tiden aftale af 1. juli 2007.

Tilkaldevagt (IP)	Kr. 383,37 pr. vagt Ydes til ansatte, der i stedet for at være på vagt på tjenestestedet, beordres til at forrette tilkaldevagttjeneste. Der ydes en godtgørelse for hvert døgn, en sådan tjeneste varer (inkl. eventuel daglig arbejdstid). Det er en forudsætning for at kunne oppebære godtgørelse, at den ansatte under tilkaldevagten kan tilkaldes via telefon eller lignende, samt at den pågældende kan møde på tjenestestedet inden for en af tjenestestedet fastsat tid. Der kan ikke ydes natpenge, lør-, søn- og helligdagsgodtgørelse eller erstatningsfrihed for denne tjeneste. Tilkaldes den ansatte i vagtperioden, medregnes det udførte arbejde på tjenestestedet i henhold til reglerne herom.
Tilkaldevagt på fridage (IP)	Kr. 766,72 pr. vagt Ydes til ansatte, der beordres til at forrette tilkaldevagt på en af de ansatte normal arbejdsfri dag.
Sø- og øvelsesdage (IP)	Kr. 766,72 pr. vagt For hvert sejldøgn kan der ydes 1 erstatningsfridag. For sejldøgn på lør-, søn- og helligdage ydes yderligere 1 fridag. "55 kr. tillæg", kan ikke oppebæres samtidig. Aftale mellem FKO og CS af 6. januar 2003.
Særlig beredskabstjeneste, pr. døgn (IP)	Kr. 1.834,92 pr. døgn Ydes til ansatte, der deltager i særlig beredskabstjeneste (fx støtte til politi, statsbesøg, begivenheder i kongehuset, terrorberedskab og lign.) af mindst 24 timers varighed. Tillægget ydes pr. påbegyndt døgn. Iværksættes efter særskilt bemyndigelse fra FPS. Protokollat nr. 3 om tillæg for særlig beredskabstjeneste af 7. december 2005 mellem FPT og CS.
Gasrensevagttillæg (IP)	Kr. 2.300,17 pr. vagtdøgn. Ydes til ansatte på beordret gasrensevagttjeneste.

INTOPS ydelser

FN- tillæg (IP)	Kr. 72.400 Aftale mellem Finansministeriet, Statsansatte Kartel, Akademikernes centralorganisation, Statstjenestemændenes Centralorganisation II, Lærernes Centralorganisation og Overenskomstansattes Centralorganisation af 5. juli 2005.
Hyppig udsendelse (215 dage). Engangsydelse (IP)	Kr. 28.441,32
Hyppig udsendelse (395 dage). Engangsydelse (IP)	Kr. 56.620,51 Aftale mellem FPT og CS af 20. april 2007.

	Protokollat mellem FPT og CS af 18. december 2008
Kompetencetillæg (P)	Kr. 22.200 Ydes til ansatte efter gennemført udsendelse til INTOPS tjeneste. Aftale mellem FPT og CS af 12. juni 2009.
Timetillæg til ufaglært personel på udrykkerhold (IP)	Kr. 68,88 pr. time Ydes til ansatte, som udsendes på tjenesterejsevilkår og virker til direkte støtte for internationale missioner. Kan maksimalt udbetales for de første 14,8 timer pr. dag under tjenesterejse til international tjeneste. Ydes for det præsterede antal timer, hvor der forrettes tjeneste på alle ugens syv dage. FPT og CS protokollat nr. 4 til resultatpapir af 27. juni 2008.
Betaling for ikke afholdt 2. leave. Engangsydelse (IP)	Kr. 10.761,53 Aftale mellem FPT og HOD, CS og HKKF af 30. januar 2008.
Fridage for FN- tjeneste 2/7 dage (IP)	Kr. 1.303,32 pr. dag. Aftale mellem FPT og CS af 5. juli 2002 med tilhørende forståelsespapir af 26. juni 2008.

Bilag 2

Reserven

§ 1. Ansættelse

Dette bilag finder anvendelse for ansatte af reserven (rådighedspersonel) under indkommandering.

Stk. 2. Ansættelse sker på reservekontrakt.

§ 2. Indkommandering

Ansatte på reservekontrakt oppebærer i forbindelse med indkommandering forholdsmæssig løn og ydelser i henhold til organisationsaftalen. De ansatte er alene omfattet af organisationsaftalens §§ 1, 4-7, 9, 16 og 18.

Stk. 2. Der indbetales ikke pensionsbidrag af indkommanderingsvederlag.

Stk. 3. Der optjenes feriegodtgørelse i henhold til ferieloven.

§ 3. Afvikling af rådighedstjeneste

Under afvikling af rådighedstjeneste anses den ansattes faste bopæl som det faste tjenestested i henseende til beregning af befordringsgodtgørelse, time- og dagpenge m.v. samt merudgiftsgodtgørelse. Der ydes ikke arbejdstid under rejsen.

Bilag 3

Løn og øvrige vilkår for ansatte i Beredskabsstyrelsen

Kapitel 1 *Ansættelse*

§ 1. Ansættelse

Kontraktformerne er tidsubegrænset eller tidsbegrænset ansættelse samt ansættelse med begrænset og almindelig rådighedspligt.

Stk. 2. Tidsubegrænset og tidsbegrænset ansættelse forudsætter, at værnepligtsuddannelsen er gennemført. Efter en konkret vurdering kan der dog ske ansættelse tidsbegrænset, hvis ansøgeren har en beredskabsfaglig eller anden relevant uddannelsesmæssig baggrund.

Bemærkninger til § 1, stk. 2:

Ved "værnepligtsuddannelsen" forstås den almindelige værnepligtsuddannelse i Beredskabsstyrelsen.

§ 2. Deltidsansættelse

Der kan mellem Beredskabsstyrelsen og en allerede ansat træffes aftale om overgang til deltidsansættelse. Før der sker nyansættelse på deltid, skal det undersøges, om de pågældende arbejdsfunktioner lige så hensigtsmæssigt kan udføres af allerede ansatte på deltid, der har de krævede kvalifikationer, og som ønsker at overgå til en højere beskæftigelsesgrad.

Stk. 2. Tillidsrepræsentanten orienteres om indgåede aftaler om deltidsansættelse.

Stk. 3. Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for deltidsansatte skal udgøre mindst 15 timer.

Stk. 4. Under udsendelse overgår den ansatte fra deltid- til fuldtidsansættelse.

Stk. 5. Ved ansættelse på deltid ydes forholdsmæssig løn i forhold til nærværende bilag.

Stk. 6. Merarbejde i forbindelse med deltidsansættelse bør kun undtagelsesvis finde sted. Arbejde indtil fuldtidsnorm honoreres med almindelig timeløn eller afspadsering.

Kapitel 2 *Løn m.v.*

§ 3. Lønssystemet

Lønssystemet er etableret i henhold til rammeaftalen om nye lønsystemer, for tiden cirkulære nr. 9940 af 31. oktober 2019.

Stk. 2. Lønssystemet består af en basisløn, der suppleres med en tillægsdel. Tillægssdelen omfatter centralt aftalte tillæg samt lokalt aftalte funktionstillæg, kvalifikationstillæg, engangsvederlag og resultatløn.

Stk. 3. Individuelle tillæg bortfalder ved udnævnelse til højere grad og skal i den forbindelse genforhandles. Ved ændring af tjenestested uden udnævnelse bortfalder lokalt aftalte funktionstillæg til genforhandling ved det nye tjenestested.

Stk. 4. Ansatte, der har indgået kontrakt om almindelig rådighedstjeneste i Beredskabsstyrelsen, ydes et årligt rådighedsvederlag på kr. 14.700 (niveau marts 2012). Ved indkaldelse og hjemsendelse i løbet af måneden vil løn og faste tillæg være at beregne med 7,4/1924 årsløn for hver dag, den faktiske indkaldelse varer.

Stk. 5. Ansatte på rådighedskontrakt og ansatte, der har indgået kontrakt om almindelig rådighedstjeneste i Beredskabsstyrelsen, optjener feriegodtgørelse i henhold til ferieloven og oppebærer ikke pension i henhold til denne aftale.

Stk. 6. Ansatte på rådighedskontrakt oppebærer i forbindelse med indkommandering forholdsmæssig løn og ydelser i henhold til denne aftale, jf. dog stk. 5.

§ 4. Basisløn

De ansatte indplaceres efter nedenstående basisløngrupper. Basisløn er angivet i årligt grundbeløb (niveau marts 2012).

Basisløngruppe 1	
Konstabler - sats 1	Kr. 224.778
Konstabler - sats 2 (efter 4 års ansættelse)	Kr. 233.333
Korporaler	Kr. 242.210
Basisløngruppe 2	
Sergenter	Kr. 243.783
Basisløngruppe 3	
Oversergenter	Kr. 252.957
Basisløngruppe 4	
Seniorsergenter	Kr. 267.375
Basisløngruppe 5	
Chefsergenter	Kr. 301.452

§ 5. Centralt aftalte tillæg

Pensionsgivende tillæg er angivet med (P), ikke-pensionsgivende tillæg med (IP).

Tillæg	
Redningsberedskabstillæg (P)	Kr. 19.700 Som vederlag for merarbejde, mistede fridage, delt tjeneste samt ikke planlagt rådighedstjeneste. Redningsberedskabstillægget dækker merarbejde på op til 35 timer pr. kvartal. Merarbejdsforpligtelsen beregnes lokalt ud fra den fastlagte planlægningsperiodes varighed. Dækker ikke merarbejde, der opstår i forbindelse med undervisningsaktiviteter i relation til tjenestestedets indtægtsdækkede virksomhed.

Faglært tillæg (P)	Kr. 59.000 (sats 1) Ydes til alle mellemledere med en håndværkeruddannelse, hvor denne er en forudsætning for varetagelsen af deres stilling, dog ikke elektrikere. Kr. 45.900 (sats 2) Ydes til mellemledere med en elektrikeruddannelse, der varetager funktionen som håndværker/EL. Ved øvrigt fravær fra stillingen vil tillægget kunne bibeholdes, hvis fraværet ikke er planlagt til at være over 3 måneder. En forudsætning herfor er dog, at det er overvejende sandsynligt, at den pågældende vender tilbage til den stilling, som berettiger til tillægget.
Skoletillæg (P)	Kr. 25.000 Ydes til mellemledere, der er tjenestegørende ved Beredskabsstyrelsens skoler, og som ikke modtager faglært tillæg. Ved midlertidig funktion i en højere stilling beholdes tillægget under forudsætning af, at tillægget kan oppebæres i tilbagegangsstillingen, og at der i den højere stilling ikke ydes et funktionsbestemt tillæg. Ved øvrigt fravær fra stillingen vil tillægget kunne bibeholdes, hvis fraværet ikke er planlagt til at være over 3 måneder. En forudsætning herfor er dog, at det er overvejende sandsynligt, at den pågældende vender tilbage til den stilling, som berettiger til tillægget.
Udlandstillæg (IP)	Kr. 61.200 Ydes ved deltagelse i internationale missioner, der ikke af Beredskabsstyrelsen defineres som almindelig tjenesterejse. Tillægget dækker mistede fridage, merarbejde, arbejde på normalt arbejdsfri tidspunkter og døgntjeneste under udsendelsen. Planlægningsgrundlaget under udsendelse er således 37 timer pr. uge, og der udbetales ikke supplerende variable ydelser.
FN-tillæg (IP)	Kr. 72.400 Aftale mellem Finansministeriet, Statsansatte Kartel, Akademikernes centralorganisation, Statstjenestemændenes Centralorganisation II, Lærernes Centralorganisation og Overenskomstansattes Centralorganisation af 5. juli 2005.
Vagt- og øvelsestillæg (IP)	Kr. 1.303,32 pr. døgn. Ydes som kompensation for døgntjeneste under vagter, øvelse samt forøget beredskab, dog undtaget beredskabsforøgelse, hvorom beslutning træffes af regeringen. Aftalen er revideret med virkning fra 1. oktober 2008.
Lør-, søn- og	Variabel

helligdagsgodtgørelse og natpenge (IP)	Ydes efter de til enhver tid gældende regler for befalingsmænd i Beredskabskorpsets ledergruppe, dog ikke ved beredskabsforøgelse, hvorom beslutning træffes af regeringen.
Tillæg for rådighedsvagt (IP)	Kr. 1.303,32 pr. døgn Mellemledere, der – som led i planlagt vagttjeneste – i stedet for at være på vagt på tjenestestedet, pålægges at forrette rådighedsvagt/tilkaldevagttjeneste af et døgn varighed på hverdage, oppebærer ½ vagt- og øvelsestillæg. På lørdage, søndage og helligdage ydes 1 vagt- og øvelsestillæg for tilsvarende vagttjeneste. Der ydes ikke samtidig lør-, søn- og helligdagsgodtgørelse og natpenge.
Tillæg for gasrensning (IP)	Kr. 1.303,32 pr. døgn Til stampersonel, der deltager i gasrensning af kuttere m.v., ydes der 3 gange satsen for vagt- og øvelsestillæg. Der kan maksimalt udbetales et beløb svarende til 3 gange satsen for vagt- og øvelsestillæg pr. vagtdøgn.

§ 6. Vederlag for funktion i højere stilling

Til ansatte i Beredskabsstyrelsen, som virker på et højere funktionsniveau, ydes vederlag således:

Stk. 2. Midlertidig tjeneste i højere stillinger kan finde sted ved funktion i stillinger inden for mellemlederstrukturen, stillinger klassificeret på ledergruppens laveste funktionsniveau og stillinger klassificeret på ledergruppens højere funktionsniveau.

Stk. 3. Der ydes vederlag til stampersonel, der midlertidigt fungerer i en højere stilling efter de for tjenestemænd gældende regler for betaling for midlertidig tjeneste i højere stilling, i henhold til aftale om betaling m.v. under funktion i højere stilling for tjenestemænd i staten og folkekirken, for tiden cirkulære nr. 9241 af 23. juni 2011.

Stk. 4. Ved funktion i højere stilling på ledergruppens laveste og højere niveau, ydes redningsberedskabstillæg i forhold til de for ledergruppen fastsatte satser.

Stk. 5. Beordring til funktion i stillinger klassificeret i ledergruppens højere funktionsniveau kan alene ske efter Beredskabsstyrelsens godkendelse af hvert enkelt tilfælde.

Stk. 6. Ved midlertidig funktion i en højere stilling beholdes centralt og lokalt aftalte funktionstillæg under forudsætning af, at tilbagegangsstillingen er omfattet af det i stk. 1 anførte tillæg, og at der i den højere stilling ikke ydes et funktionsbestemt tillæg.

Bemærkninger til § 6, stk. 2, 4 og 5:

Ledergruppens laveste funktionsniveau udgør korpسمestre, og ledergruppens højere funktionsniveau udgør sektionsledere.

§ 7. Pension

Der indbetales pensionsbidrag udgørende 15,4 pct. af basisløn og pensionsgivende tillæg.

Fra 1. april 2022 indbetales et pensionsbidrag, der udgør 16,9 pct. af basisløn og pensionsgivende tillæg

Stk. 2. Ansættelsesmyndigheden indbetaler pensionsbidrag til CS Pensionsfond.

§ 8. Udbetaling i utide af pensionsordninger

Pensionsbidrag og tilvækst, der er indbetalt efter 1. april 1995, kan ikke frigives/udbetales i utide forud for pensioneringstidspunktet.

Stk. 2. Udbetaling af opsparet pension på konti i CS Pensionsfond kan ske fra hvilende konti, dvs. hvor der ikke er sket indbetaling i minimum 12 måneder, såfremt kontoens samlede indestående ikke overstiger kr. 15.728 (niveau marts 2012), "bagatelgrænse".

Kapitel 3

Arbejdstid

§ 9. Arbejdstid

De ansatte er omfattet af Statens arbejdstidsaftale indgået mellem Skatteministeriet og centralorganisationerne, for tiden cirkulære nr.10087 af 2. december 2019, og i supplement hertil:

1. Planlægningen af den arbejdstid, der er til rådighed, skal udføres fremadrettet for en periode af mindst 13 ugers – og op til maksimalt 52 ugers varighed. Planlægningsperiodens længde aftales lokalt. Arbejdstiden opgøres hvert kvartal.
2. Uniformeret fastansatte har ingen højeste arbejdstid. Dette indebærer, at de ansatte ikke kan oppebære overarbejdsbetaling eller frihed for overarbejde. Der skal for de ansatte planlægges med en gennemsnitlig arbejdstid i planlægningsperioden på 37 timer pr. uge.
3. Planlagte øvelser af under 24 timers varighed tæller arbejdstidsmæssigt time for time. Planlagte øvelser på 24 timer og derover udføres som døgntjeneste. I arbejdstids-planlægningen indgår såvel døgntjenesten som erstatningsfriheden herfor, med den til enhver tid ved den enkelte enhed aftalte normale arbejdstid. Til faste befalingsmænd ydes der i anledning af deltagelse af mindst 24 timers varighed i øvelser 1 erstatningsfrihed pr. påbegyndt kalenderdøgn.
4. Erstatningsfrihed for døgntjeneste jf. pkt. 3 godtgøres normalt med et øvelsestillæg, men kan i stedet afspadseres efter aftale mellem den ansatte og tjenestestedet.
5. For tjeneste på normalt arbejdsfri dage i forbindelse med døgntjeneste (øvelse) ydes i supplement til øvelsestillægget 7,4 timers erstatningsfrihed. Anden form for tjeneste på normalt arbejdsfri dage registreres som arbejdstid svarende til varigheden af den præsterede tjeneste.

Kapitel 4

Øvrige bestemmelser

§ 10. Flyttegodtgørelse

De ansatte ydes flyttegodtgørelse jf. fællesoverenskomstens § 20.

§ 11. Uniform

De ansatte ydes fri uniform i henhold til det gældende uniformsreglement, for tiden aftale mellem Forsvarsministeriet og Forsvarsgruppen i Akademikernes Centralorganisation, Forsvarsgruppen i Statstjenestemændenes Centralorganisation II, Centralforeningen for Stampersonel, Hærens Konstabel- og Korporalforening og Reserveofficersforeningen i Danmark om bestemmelser om

uniformering af forsvarets militære personel af 1. februar 1991 samt cirkulære nr. 25070 af 27. juni 1991.

§ 12. Tjenesterejser

Tjenesterejser er omfattet af aftale om tjenesterejser mellem Finansministeriet og Statsansattes Kartel, Statstjenestemændenes Centralorganisation II, Akademikernes Centralorganisation, Lærernes Centralorganisation og Overenskomstansattes Centralorganisation, for tiden cirkulære nr. 12212 af 30. juni 2000.

§ 13. Rådighedstjeneste (personel af reserven)

Under afvikling af rådighedstjeneste anses den faste bopæl som det faste tjenestested i henseende til beregning af befordringsgodtgørelse, time- og dagpenge mv. samt merudgiftsgodtgørelse. Der ydes ikke arbejdstid under rejsen.

§ 14. Forsikring for ansatte med obligatorisk arbejdsmarkedspension

Ansatte, der har en obligatorisk arbejdsmarkedspension, er omfattet af reglerne om forsikringsordning for CS Pensionsfon. Forsikringen skal være tegnet ved CS Pensionsfonds foranstaltning senest ved ansættelsestidspunktet.

Bilag 4

Løn og øvrige vilkår for overenskomstansatte i Forsvaret ansat før 1. april 2015

Kapitel 1

Dækningsområde

§ 1. Bilag 4 er gældende for overenskomstansat stampersonel, der er ansat før den 1. april 2015 og omfatter ansatte til korttids-, langtids-, rådigheds-, og øvrig rådighedstjeneste med tillægskontrakt.

Bemærkninger til § 1, stk. 1:

For ansatte ansat pr. 1. april 2015 og senere henvises til organisationsaftalen. For tjenestemandsansat stampersonel, herunder ansatte på tjenestemandslignende vilkår og Søværnets mekanikere henvises til organisationsaftalens bilag 5.

Stk. 2. Ansatte, der er tiltrådt i perioden 1. september 2014 til og med 31. marts 2015 kan vælge at overgå til organisationsaftale for ansatte efter 1. april 2015. Overgangen sker den 1. i måneden efter valget er meddelt Forsvarsministeriets Personalestyrelse.

Kapitel 2

Ansættelse

§ 2. Korttidstjeneste

Korttidsansættelse indtil det fyldte 35. år (K-35).

Stk. 2. Forlængelse af ansættelsesforholdet udover det 35. år sker i henhold til protokollat nr. 4 til forhandlingsresultat af 7. december 2005 mellem Forsvarets Personeltjeneste og Centralforeningen for Stampersonel. Det gælder videre, at forlængelse af ansættelsesforholdet kun kan ske i særlige tilfælde og efter en konkret vurdering.

Stk. 3. Ansatte til korttidstjeneste til det fyldte 35. år (K-35) optjener ret til civiluddannelse jf. civiluddannelsesaftalen (bilag 7).

§ 3. Langtidstjeneste.

Langtidsansættelse med pligtig afgangsalder (K-62):

	Pligtig afgangsalder
Overenskomstansatte, der er født 1. januar 1960 - 30. juni 1960	61½ år
Overenskomstansatte, der er født 1. juli 1960 - 31. december 1962	62 år
Overenskomstansatte, der er født 1. januar 1963 - 31. december 1966	63 år
Overenskomstansatte, der er født 1. januar 1967 eller senere	5 år før folkepensionsalderen

Bemærkninger til § 3, stk. 1:

Den pligtige afgangsalder for overenskomstansatte, der er født 1. januar 1959 til 31. december 1962 er aftalt ved Bilag til resultatet af forhandlingerne mellem Finansministeren og Centralorganisationernes Fællesudvalg i 2011 (OK11).

For overenskomstansatte, der er født 1. januar 1963 eller senere, er den pligtige afgangsalder aftalt ved resultatpapir af 8. februar 2013 mellem Finansministeriet og Centralorganisationernes Fællesudvalg, pkt. 11.

Stk. 2. Langtidsansatte, ansat før 1. september 2014, kan overgå til tjenestemandsansættelse efter 10 års langtids tjeneste i alt. I den 10-årige periode skal tjenestefrihedsperioder på op til 2 år medregnes.

Stk. 3. Tjenestemandsansættelsen er betinget af, at den ansatte de seneste 2 år forud for ansættelsen til tjenestemand, har forrettet tjeneste, og at tjenesten har været forrettet tilfredsstillende.

Bemærkninger til § 3, stk. 2 og 3:

Pr. 1. september 2014 er ansættelse af tjenestemænd generelt ophørt, dog kan stampersonel, der er ansat til langtids tjeneste før 1. september 2014, fortsat overgå til tjenestemandsansættelse i henhold til forståelse mellem Forsvarsministeriet og CS (FMN skrivelse 2014/000886 af 24. juni 2014).

Stk. 4. Muligheden for forlængelse af ansættelsesforholdet følger aftale mellem Lærernes Centralorganisation og Finansministeriet om kriterier for indgåelse af aftaler om individuel højere pligtig afgangsalder for tjenestemænd under Forsvarsministeriet, for tiden aftale af 22. april 2008.

§ 4. Rådighedstjeneste

Ansatte kan efter ansættelsesperiodens ophør tegne en reservekontrakt for personel af reserven. Reservekontrakten indebærer pligt til at forrette tjeneste efter nærmere aftale mellem medarbejderen og Forsvarets Personalestyrelse.

Bemærkninger til § 4:

For indkommandering og afvikling af rådighedstjeneste henvises til bilag 2.

§ 5. Deltidsansættelse

De ansatte er omfattet af organisationsaftalens bestemmelser om deltidansættelse, jf. organisationsaftalens § 3.

Kapitel 3

Løn m.v.

§ 6. Løn

De ansatte er omfattet af rammeaftale om nye lønsystemer, jf. dog stk. 2, for tiden cirkulære nr. 9940 af 31. oktober 2019. For Forsvaret gælder som supplement hertil aftale om nyt lønsystem af 3. juni 2002 med senere ændringer mellem Forsvarsministeriet og Centralforeningen for Stampersonel samt aftale om tillægsskifte for militært ansat stampersonel af 30. april 2015 mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Centralforeningen for Stampersonel.

Stk. 2. Som udgangspunkt er der frivillig overgang til nyt lønsystem. Ved udnævnelse til højere grad, som medfører basisløngruppeskift, og ved korttidsansattes overgang til langtidsansættelse er der dog automatisk overførsel til nyt lønsystem.

Stk. 3. Lønsystemet består af en basisløn jf. § 7, der kan suppleres med en tillægsskel.

Stk. 4. For ansatte på Ny Løn ydes der pension af tillæg, medmindre andet er aftalt.

§ 7. Basisløn

Basisløn er angivet i årligt grundbeløb niveau marts 2012.

Basisløngruppe 0	
Stampersonel ansat med henblik på gennemførelse af en erhvervsuddannelse	Kr. 203.677
Konstabelelever ansat med henblik på gennemførelse af reaktionsstyrkeuddannelse i Flyvevåbnet og Søværnet	Kr. 203.677
Konstabelelever efter 4 måneders gennemført værnepligtsforløb	Kr. 203.677
Sergentelever ansat med henblik på gennemførelse af grundlæggende sergentuddannelse i Hæren	Kr. 203.677

Basisløngruppe 1	
Konstabler og mekanikere i Søværnet – sats 1	Kr. 224.778
Konstabler – sats 2 (efter 4 års ansættelse)	Kr. 235.919
Korporaler	Kr. 242.210

Basisløngruppe 2	
Sergenter	Kr. 243.783

Basisløngruppe 3	
Oversergenter	Kr. 252.957
Overmekanikere II i Søværnet	Kr. 252.957

Basisløngruppe 4	
Seniorsergenter	Kr. 267.375
Overmekanikere I i Søværnet	Kr. 267.375

Basisløngruppe 5	
Chefsergenter	Kr. 301.452

§ 8. Tillæg omfattet af nyt lønsystem i Forsvaret

Overenskomstaftalte tillæg fremgår af bilag 1. Øvrige centralt aftalte tillæg oppebæres i henhold til de til enhver tid gældende aftaler.

§ 9. Gammelt lønsystem i Forsvaret

For stampersonel ansat før den 1. april 2003, som fortsat aflønnes i henhold til gammelt lønsystem, sker aflønningen i henhold til stk. 2.

Stk. 2. Skalatrin:

Grupper	Skalatrin
Manuel (ufaglærte)	6 9 10 11 12 14 ¹⁾ 15 16 17 18 19 20 ²⁾
Manuel (faglært)	12 13 14 15 16 18 19 20 21 22 ²⁾
Sergenter	13 14 15 16
Oversergenter	17 18 20 21 23
Seniorsergenter	24 25 26 27
Chefsergenter	30 32 34 35

¹⁾ Etårigt skalatrin.

²⁾ Til manuelt ufaglærte på skalatrin 20 samt til manuelt faglærte på skalatrin 22 ydes et særligt pensionsgivende tillæg på årligt kr. 4.300.

Stk. 3. Oprykning til aflønning efter et højere skalatrin finder normalt sted, når den ansatte i 2 år har været aflønnet efter samme skalatrin.

Stk. 4. I tilfælde, hvor den ansatte ikke længere anvendes i overensstemmelse med sin uddannelse, omplaceres vedkommende til aflønning med den anciennitet, der ville være opnået, såfremt der ikke havde været ydet løn på grundlag af nævnte uddannelse. Såfremt den ansatte på et senere tidspunkt atter beskæftiges i overensstemmelse med den håndværksmæssige uddannelse, omplaceres vedkommende til aflønning efter det løntrin, han/hun tidligere var indplaceret på i faglært lønramme.

Stk. 5. Under tjeneste, hvor den faglærte ansatte midlertidigt ikke anvendes i overensstemmelse med deres uddannelse, vil den højere løn dog kunne bibeholdes i 3 måneder.

Stk. 6. Under gennemgang af sergentuddannelse vil den højere løn, herunder faste løntillæg, som oppebæres i medfør af en faglært uddannelse, dog kunne bibeholdes under hele uddannelsen.

§ 10. Tillæg omfattet af Gammelt Lønssystem i Forsvaret

Tillæg aftalt ved tidligere overenskomster fremgår af bilag 6. Øvrige centralt aftalte tillæg oppebæres i henhold til de til enhver tid gældende aftaler.

§ 11. Arbejdsmarkedspension

Ansatte til korttidstjeneste og langtidstjeneste oppebærer arbejdsmarkedspension.

Stk. 2. Arbejdsmarkedspension til ansatte på korttidstjeneste udgør 10 pct. af basislønnen. Fra den ansattes fyldte 26. år udgør arbejdsmarkedspensionen 15,4 pct. af basislønnen. Fra 1. april 2022 udgør arbejdsmarkedspensionen 15,7 pct. af basislønnen, for ansatte der er fyldt 26. år.

Stk. 3. Når en ansat har forrettet tjeneste i Forsvaret i sammenlagt 18 måneder (enten i form af korttidstjeneste eller langtidstjeneste), regnet fra første tjenestedag (værnepligt medregnes) optjener den ansatte arbejdsmarkedspension (karens).

Stk. 4. Arbejdsmarkedspension til ansatte på langtidstjeneste udgør 15,4 pct. af basislønnen. Fra 1. april 2022 ændres arbejdsmarkedspensionsbidraget til 15,7 pct. af basisløn.

Stk. 5. Forsvarsministeriets Personalestyrelse indbetaler pensionsbidraget til CS Pensionsfond.

Stk. 6. Ansatte ansat før 1. juli 2011 på arbejdsmarkedspensionsvilkår oppebærer et særligt arbejdsmarkedspensionstillæg på 3.900 kr. årligt (niveau marts 2012). Dette tillæg bevares, så længe den ansatte er ansat på overenskomstvilkår, men bortfalder ved overgang til tjenestemandsansættelse.

§ 12. Pensionsbidrag af pensionsgivende tillæg

Pensionsbidraget udgør 15,4 pct. af de pensionsgivende tillæg.

Fra 1. april 2022 ændres pensionsbidraget til 15,7 pct. af pensionsgivende tillæg.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 11, stk. 3, om karens gælder ikke for pensionsgivende tillæg.

Stk. 3. Forsvarsministeriets Personalestyrelse indbetaler pensionsbidraget til CS Pensionsfond.

§ 13. Udbetaling i utide af pensionsordninger

For de i §§ 11 og 12 nævnte pensionsordninger bestemmes følgende:

Pensionsbidrag og tilvækst, der er indbetalt efter 1. april 1995, kan ikke frigives/udbetales i utide forud for pensioneringstidspunktet.

Stk. 2. Frigivelse af pensionsbidrag og tilvækst forud for 1. april 1995 kan alene ske i særdeles velfærdstruende situationer og efter udarbejdelse af socialrapport.

Bemærkninger til § 13, stk. 2:

Ansøgninger om frigivelse i utide stiles til Forsvarsministeriets Personalestyrelse.

Stk. 3. Udbetaling af opsparet pension på konti i CS Pensionsfond kan ske fra hvilende konti, dvs. hvor der ikke er sket indbetaling i minimum 12 måneder, såfremt kontoens samlede indestående ikke overstiger kr. 15.728 (niveau marts 2012), "bagatelgrænse".

§ 14. Forsikring for ansatte med obligatorisk arbejdsmarkedspension

Ansatte, der har en obligatorisk arbejdsmarkedspension, er omfattet af reglerne om forsikringsordning for CS-Fonde. Forsikringen skal være tegnet ved CS Fondes foranstaltning.

Kapitel 4

Arbejdstid

§ 15. Arbejdstid

De ansatte er omfattet af organisationsaftalens bestemmelser om arbejdstid, jf. organisationsaftalens § 9.

Kapitel 5

Øvrige bestemmelser

§ 16. Opsigelsesvarsler

Ansættelsesforholdet ophører som udgangspunkt og uden yderligere varsel ved den i kontrakten anførte dato eller i forbindelse med tjenestemandsansættelse i Forsvaret.

Stk. 2. Ved opsigelse og afsked i andre tilfælde end de, der er nævnt i stk. 1, følges reglerne om opsigelse og afskedigelse i fællesoverenskomsten. Dette fraviges dog, såfremt der er aftalt andet mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Centralforeningen for Stampersonel.

Stk. 3. I tilfælde af grov misligholdelse kan ansættelsesforholdet dog ophæves med øjeblikkelig virkning.

Stk. 4. Ved aflønning af overenskomstansatte i forbindelse med suspension følges aftale om løn mv. under suspension mv. og ulovlig udeblivelse, for tiden cirkulære nr. 9852 af 5. december 2008.

Stk. 5. Opsigelse og afskedigelse skal altid ske skriftligt.

Stk. 6. Indtil den ansatte påbegynder tjeneste i Forsvaret, kan arbejdsgiveren afskedige, og den ansatte kan opsiges kontrakten uden varsel. I den forbindelse gives der ikke erstatning for eventuelle økonomiske tab, der måtte være opstået i den anledning.

Stk. 7. I tilfælde af afskedigelse af ansatte på K-35 som følge af arbejdsmangel eller sygdom skal opsigelsesvarslet forlænges med den periode, der svarer til antallet af optjente og ikke afviklede civiluddannelsesuger.

Bemærkninger til § 17, stk. 7:

Opgørelsestidspunktet for optjente og ikke afviklede civiluddannelsesuger foretages på det tidspunkt, hvor den ansatte efter de almindelige regler fratræder (ville forlade Forsvaret), jf. stk. 2. Når afskedigelsen er forlænget jf. stk. 7, anses civiluddannelse for forbrugt.

Stk. 8. Forsvarsministeriets Personalestyrelse kan efter den ansattes ansøgning vælge at bringe ansættelsen til ophør uden varsel eller med forkortet varsel.

§ 17. Flyttegodtgørelse

De ansatte er omfattet af organisationsaftalens bestemmelser om flyttegodtgørelse, jf. organisationsaftalens § 10.

§ 18. Uniform

De ansatte er omfattet af organisationsaftalens bestemmelser om uniform, jf. organisationsaftalens § 16.

§ 19. Tjenestebolig

Bestemmelser om tjenestebolig følger de regler, der gælder for statens tjenestemænd.

§ 20. Skole og kursus i Forsvaret

De ansatte er omfattet af organisationsaftalens bestemmelser om vilkår i forbindelse med skole og kursusophold, jf. organisationsaftalens § 11.

§ 21. Udstationering i Grønland og på Færøerne

De ansatte er omfattet af organisationsaftalens bestemmelser om udstationering i Grønland og Færøerne, jf. organisationsaftalens § 12.

§ 22. Øvelsesvirksomhed sejlads samt ophold i øvelses- /skydelejre

De ansatte er omfattet af organisationsaftalens bestemmelser om øvelsesvirksomhed og sejlads i Forsvaret, jf. organisationsaftalens § 13.

§ 23. Udstationering under erhvervsuddannelse

De ansatte er omfattet af organisationsaftalens bestemmelser om udstationering under erhvervsuddannelse, jf. organisationsaftalens § 15.

Bilag 5

Løn og øvrige vilkår for tjenestemandsansatte, herunder ansatte på tjenstemandslignende vilkår og Søværnets mekanikere

Kapitel 1 Dækningsområde

§ 1. Bilag 5 gælder for ansatte til langtidstjeneste på tjenstemandslignende vilkår, for tjenstemænd og for militære mekanikere i Søværnet.

Stk. 2. Ovennævnte ansatte er omfattet af organisationsaftalens bilag 4 med følgende undtagelser: §§ 1, 2, 3, 11, 12, 14, 15 og 17.

Bemærkninger til § 1:

Skift af hovedfunktionsniveau medfører, at en fortsat tjenstemandsansættelse skal godkendes i Forsvarsministeriets Personalestyrelse.

Stk. 3. Der gælder en pligtig afgangsalder for tjenstemandsansatte og tjenstemandslignende ansatte således:

	Pligtig afgangsalder
Tjenstemandsansatte, der er født 1. januar 1960 – 30. juni 1960	61 ½ år
Tjenstemandsansatte, der er født 1. juli 1960 – 31. december 1962	62 år
Tjenstemandsansatte, der er født 1. januar 1963 – 31. december 1966	63 år
Tjenstemandsansatte, der er født 1. januar 1967 eller senere	5 år før folkepensionsalderen

Bemærkninger til § 1, stk. 3:

Den pligtige afgangsalder for tjenstemandsansatte, der er født 1. januar 1959 til 31. december 1962 er aftalt ved Bilag til resultatet af forhandlingerne mellem Finansministeren og Centralorganisationernes Fællesudvalg i 2011 (OK11).

For tjenstemandsansatte, der er født 1. januar 1963 eller senere, er den pligtige afgangsalder aftalt ved resultatpapir af 8. februar 2013 mellem Finansministeriet og Centralorganisationernes Fællesudvalg, pkt. 11.

Kapitel 2 Løn m.v.

§ 2. Basisløn m.v.

Ansatte, som er på Ny Løn, er omfattet af §§ 6-8 i organisationsaftalens bilag 4 om basisløn og tillæg.

Stk. 2. Såfremt sluttrinstillæg oppebæres på tidspunktet for overgang til Ny løn vil pensionsdelen af sluttrinstillægget indgå i beregningen som en del af udligningstillægget.

§ 3. Gammelt lønsystem for tjenstemænd og tjenstemandslignende ansatte

Ansatte, som er på gammelt lønsystem, er omfattet af organisationsaftalens bilag 4 §§ 9 og 10 om gammelt lønsystem og løndele på gammelt lønsystem.

§ 4. Gammelt lønsystem for militære mekanikere i søværnet

Militære mekanikere i Søværnet aflønnes i henhold til opstilling i pkt. 2, således at aflønning efter et højere skalatrin normalt finder sted, når den ansatte i 2 år har været aflønnet efter samme skalatrin.

Grupper	Skalatrin
Mekaniker (ufaglært)	13 15 17 19 20 ¹⁾
Mekaniker (faglært)	16 17 18 19 20 21 22 24 ¹⁾
Overmekanikere II (LR 15/16)	20 21 22 23 25 ¹⁾
Overmekanikere I (LR 17/18)	22 23 24 25 27 ¹⁾

¹⁾ Der ydes et pensionsgivende sluttrinstillæg på årligt kr. 4.300.

Stk. 2. Tillæg til ansatte på gammelt lønsystem fremgår af bilag 6 om centralt aftalte tillæg for ansatte i Forsvaret på gammelt lønsystem. Øvrige centralt aftalte tillæg på gammelt lønsystem oppebæres i henhold til de til enhver tid gældende aftaler.

§ 5. Pension

Tjenestemænd og tjenestemandslignende ansatte indplaceres i pensionsmæssig henseende i skalatrinsforløbet i overensstemmelse med henholdsvis § 9 i organisationsaftalens bilag 4 og ovenstående § 4 for Søværnets mekanikere.

Stk. 2. Der indbetales pensionsbidrag af de i bilag 6 nævnte pensionsgivende tillæg til CS fonde.

Bilag 6**Centralt aftalte tillæg for ansatte i Forsvaret på gammelt lønsystem**

Pensionsgivende tillæg er angivet med (P), ikke-pensionsgivende tillæg med (IP). Beløb er angivet i årligt grundbeløb

Tillæg	
Elektronik- elektronikmekanikertillæg (P)	Kr. 22.800 Ydes til personel med uddannelse som elektronik- eller elektromekaniker, jf. aftale mellem FMN, CS og HKKF 1987/89 og FMN og CS af 12. maj 1987.
Elkraftmekanikertillæg (IP)	Kr. 11.900 Ydes til stampersonel med håndværksmæssig uddannelse, der anvendes som elkraftmekanikere i funktioner, hvor denne uddannelse er nødvendig. Aftale mellem FMN og CS af 24. februar 1989.
Flymekanikertillæg (IP)	Kr. 22.800 Ydes til uddannede flymekanikere, der arbejder i en normstilling. Aftale mellem FMN og CS af 12. maj 1987.
Forsyningsekspedienttillæg, faglærte (IP)	Kr. 11.900 Ydes til stampersonel af mellemlidergruppen, der som hovedbeskæftigelse forretter tjeneste som forsyningsekspedienter. Aftale mellem FMN og CS organisationsaftale af 12. december 1997.
Fridage for tjeneste til søs (IP)	For hvert sejldøgn på lørdage, søndage og helligdage optjenes en "fridag for tjeneste til søs". Med virkning fra 1. januar 2008. Forståelsespapir af 12. december 2007 vedrørende organisationsaftale af 29. september 2006 mellem FPT og CS.
Gasrensevagttillæg (IP)	Kr. 2.300,17 pr. vagtdøgn Ydes til personel på beordret gasrensevagttjeneste. Aftale mellem FMN og CS organisationsaftale af 10. oktober 2002.
Håndværkertillæg (øvrige håndværkere) (IP)	Kr. 11.900 Ydes til øvrige håndværkere med svendebrev, der arbejder i en funktion, hvor svendebrevet er påkrævet. Tillægget kan ikke oppebæres samtidig med LKO 3631 (it-tillæg) og LKO 3740 (faglært tillæg). Aftale mellem FMN og CS af 24. februar 1989 og FMN og CS af 2. november 1990.
IT- tillæg, informatiktekniker (IP)	Kr. 37.200 Ydes til personel, der har gennemgået Forsvarets informatikteknikeruddannelse (den indledende teoretiske del), og som besætter en normstilling. Aftale mellem FMN og CS af 4. april 2000.

Jæger/frømand tillæg (IP)	Kr. 11.900 Ydes til uddannede frømand, som besætter en bemandingspost ved FKP. Aftale mellem FMN og CS af 24. februar 1989.
Jægere og frømand, udspringstillæg (IP)	Kr. 297,55 pr. døgn Tillægget kan ydes personel ved Jæger- og Frømandskorpset, der efter ordre deltager i flyvning med henblik på at foretage faldskærmsudspring. Aftale mellem FMN og CS af 24. februar 1989. Aftale mellem FMN, HOD, CS og HKKF af 16. oktober 1997.
Kampvognsskydelærere, Hæren (IP)	Kr. 11.900 Ydes til stampersonel, der varetager funktioner som kampvognsskydelærere. Aftale mellem FMN og CS af 24. februar 1989.
Kuttertillæg (IP)	Kr. 11.900 Ydes til stampersonel i kuttere og AGDLEK-klassen. Aftale mellem FMN og CS af 24. februar 1989.
Militærtillæg (P)	1. SKTR 06 – 15 Kr. 14.400 2. SKTR 16 – 18 Kr. 17.200 3. SKTR 19 – 35 Kr. 17.600 4. MEK SVN 09 – 15 Kr. 19.400 5. MEK SVN 16 – 31 Kr. 23.300 Aftale af 1. juli 2007 mellem FPT og CS om militærtillæggets dækningsgrad med senere ændringer.
Rådighedsvagt (IP)	Kr. 14.500 Fast månedligt tillæg. Aftale mellem FMN og CS af 12. maj 1987.
Sadelmager/tapetser tillæg (IP)	Kr. 11.900 Ydes til faglærte sadelmagere. Aftale mellem FMN og CS af 24. februar 1989.
Sluttrinstillæg (IP)	Kr. 4.300 Ydes til ufaglært manuelle på skalatrin 20, til faglærte manuelle på skalatrin 22 og til SVN MEK på sluttrin. Til militære mekanikere, der forud for 1. april 2000 oppebærer sluttrinstillæg, ydes samtidig et PIP-tillæg svarende til differencen mellem hidtidigt tillæg (grundbeløb kr. 3.500,00) og det nye sluttrinstillæg. Aftale mellem FMN og CS af 4. april 2000 og bilag 3.
Særlig beredskabstjeneste (IP)	Kr. 1.834.92 pr. døgn Ydes til personel der deltager i særlig beredskabstjeneste (fx støtte til politi, statsbesøg, begivenheder i kongehuset, terrorberedskab og lign.) af mindst 24 timers varighed. Ydes pr. påbegyndt døgn. Iværksættes efter særskilt bemyndigelse fra

	FPT. Protokollat nr. 3 af 7. december 2005 mellem FPT og CS om tillæg for særlig beredskabstjeneste.
Særligt håndværkertillæg (IP)	Kr. 7.600 Ydes til personel, der aflønnes efter skalatrin 16 eller højere, og bestrider en af følgende stillinger: - Hæren: Elektronik-, motor- og våbenmekanikere. - Søværnet: Elektronik-, data-, elektro-, automatikmekanikere og maskinister. - Flyvevåbnet: Elektronik- og flymekanikere. FMN og CS (organisationsaftale) af 12. december 1997.
Særligt håndværkertillæg under missionsudsendelse (IP)	Kr. 7.600 Ydes til personel, der varetager en funktion under udsendelse i missioner i f.eks. FN-, OSCE- og NATO-regi, hvor nedenstående uddannelser er påkrævet. Ydes til personel, der aflønnes på skalatrin 15 eller lavere og bestrider en af følgende stillinger: - Hæren: Elektronik-, motor- og våbenmekanikere. - Søværnet: Elektronik-, data-, elektro-, automatikmekanikere og maskinister. - Flyvevåbnet: Elektronik- og flymekanikere. Tillæg kan kun oppebæres samtidig med, at der udbetales FN-tillæg. FMN og CS (organisationsaftale) af 12. december 1997.
Særligt søtillæg sats 1 (IP)	Kr. 174,65 pr. dag Ydes for tjeneste i øvrige skibstyper, der er oprettet som tjenestested. Aftale mellem FMN og CS af 4. april 2000.
Særligt søtillæg sats 2 (IP)	Kr. 219,13 pr. dag Ydes for tjeneste på inspektionskuttere ved Færøerne (bortset fra ophold i stationeringshavn), bevogtningsfartøjer, torpedo-/missilbåde, orlogskuttere, flyvefiskerklassen, på Dannebrog og transportfartøjet Sleipner. Aftale mellem FMN og CS af 4. april 2000.
Særligt søtillæg sats 3 (IP)	Kr. 307 pr. dag Ydes for tjeneste på inspektionskuttere, SKA-både ved Grønland (bortset fra ophold i stationeringshavn). Aftale mellem FMN og CS af 4. april 2000.
Søtillæg almindelig (IP)	Kr. 78.000 Aftale mellem FMN og CS af 15. marts 1975, aftale mellem FMN og CS af 26. oktober 1981 og aftale mellem FKO og CS af 15. januar 1998.
Søtillæg forhøjet 25 pct. (IP)	Kr. 96.200 Aftale mellem FMN og CS af 15. marts 1975, aftale mellem FMN

	og CS af 26. oktober 1981 og aftale mellem FKO og CS af 15. januar 1998.
Søtillæg forhøjet 33 1/3 pct. (IP)	Kr. 103.953,03 Aftale mellem FMN og CS af 15. marts 1975, aftale mellem FMN og CS af 26. oktober 1981 og aftale mellem FKO og CS af 15. januar 1998.
Tilkaldevagt (IP)	Kr. 383,37 pr. vagt Ydes til personel, der i stedet for at være på vagt på tjenestestedet, beordres til at forrette tilkaldevagttjeneste. Der ydes en godtgørelse for hvert døgn, en sådan tjeneste varer (inkl. eventuel daglig arbejdstid). Det er en forudsætning for at kunne oppebære godtgørelse, at den ansatte under tilkaldevagten kan tilkaldes via telefon eller lignende, samt at den pågældende kan møde på tjenestestedet inden for en af tjenestestedet fastsat tid. Der kan ikke ydes natpenge, lør-, søn- og helligdagsgodtgørelse eller erstatningsfrihed for denne tjeneste. Tilkaldes den ansatte i vagtperioden, medregnes det udførte arbejde på tjenestestedet i henhold til reglerne herom.
Tilkaldevagt på fridage (IP)	Kr. 766,74 pr. vagt Ydes til ansatte, der beordres til at forrette tilkaldevagt på en for ansatte normal arbejdsfri dag, jf. beskrivelsen, der er angivet under "tilkaldevagt".
Tillæg for tjeneste i Grønland (IP)	Kr. 11.900 Aftale mellem FMN og CS af 12. maj 1987 og aftale mellem FMN og CS af 24. februar 1989.
Timetillæg til ufaglært personel på udrykkerhold (IP)	Kr. 68,88 / time Ydes til personel som udsendes på tjenesterejsevilkår og virker til direkte støtte for internationale missioner. Kan maksimalt udbetales for de første 14,8 timer pr. dag under tjenesterejse til international tjeneste. Ydes for det præsterede antal timer, hvor der forrettes tjeneste på alle ugens syv dage. Aftalen er revideret med virkning fra 1. oktober 2008. L-08-PR-005-0003 protokollat nr. 4 til resultatpapir af 27. juni 2008 mellem FPT og CS.
Ødetillæg (IP)	Individuelt Opmærksomheden henledes på, at retten til ødetillæg er bortfaldet, medmindre den ansatte oppebar tillægget før marts måned 1983. FKOBST Ø.560-2 Afsnit 4-10/3 1990.

Bilag 7

Civiluddannelse

§ 1. Omfang

Ansatte på K-35 i henhold til bilag 4, som har forrettet mere end 33 måneders tjeneste, er omfattet af bestemmelserne om civiluddannelse.

Stk. 2. Flyveelever m.v.

Ansættelser med henblik på gennemgang af en uddannelse til flyveleder (flyvelederelever), pilot/navigatør (flyve-/navigatørelever) er undtaget fra bestemmelserne om civiluddannelse.

§ 2. Optjening af civiluddannelse

For hver måneds tjeneste udover den 33. måned optjenes retten til 1 uges civiluddannelse.

§ 3. Civiluddannelse

Civiluddannelse er:

1. Civiluddannelse optjent i henhold til § 2, eller
2. Civiluddannelse optjent i henhold til § 2 – suppleret med aftale om tjenestepligt for den del af uddannelsen, der afvikles, før den ansatte har optjent tilstrækkeligt antal civiluddannelsesuger, eller
3. Civiluddannelse optjent i henhold til § 2 – suppleret med aftale om tilkøb af civiluddannelse.

Stk. 2. I forbindelse med ansættelse og ved opnåelse af adgang til civiluddannelse, gennemføres vejledning af den ansatte med henblik på at rådgive om civiluddannelsesmuligheder.

Stk. 3. Aftale om afvikling af civiluddannelse forud for optjening (tjenestepligt) kan – såfremt tjenesten tillader det – indgås efter aftale med den ansatte. Af aftalen skal fremgå, hvor mange civiluddannelsesdage, der kan anvendes forud for optjening til den pågældende civiluddannelse. Aftalen skal desuden indeholde oplysninger om eventuel tilbagebetaling ved afbrydelse af civiluddannelsesperioden før tid.

Stk. 4. Ved tilkøb af civiluddannelse sker der en lønreduktion i den ansattes almindelige månedsløn svarende forholdsmæssigt til det antal uddannelsesdage, der tilkøbes. Aftale om tilkøb af civiluddannelse kan – såfremt tjeneste tillader det – indgås i forbindelse med ansættelsen eller på et senere tidspunkt under ansættelsen. Af aftalen skal fremgå, hvor mange arbejdsdage, der skal anvendes mod lønreduktion til pågældende civiluddannelse. Aftalen skal desuden indeholde oplysninger om eventuel tilbagebetaling ved afbrydelse af civiluddannelsesperioden før tid.

Lønreduktion foretages ikke i tilfælde, hvor erstatningsfrihed inden for planlægningsperioden eller andre friheder med løn anvendes til tilkøb af civiluddannelse.

Lønreduktionen kan efter aftale med den ansatte fordeles over et større antal måneder, idet den fastsatte procent kan trækkes af den til enhver tid udbetalte månedsløn.

Stk. 5. Beregning af lønreduktion ved tilkøb af civiluddannelse sker således: Lønreduktionen udgør 2 pct. af den faste, normale månedsløn for stampersonel (grundløn/stedstillæg, basisløn, almindelige tillæg, militærtillæg og evt. bonus) for hver arbejdsdag (normal arbejdsdag svarende til 7,4 timer med 5 dage pr. uge), der anvendes til tilkøb af civiluddannelse i den/de periode(r), der fremgår af aftalen.

Stk. 6. Der kan ikke ydes økonomisk kompensation for ikke afviklet civiluddannelse. Optjent, men ikke afviklet civiluddannelse, bortfalder ved hjemsendelse samt ved overgang til en anden ansættelse i forsvaret, der ikke giver adgang til optjening af civiluddannelse.

§ 4. Særlig civiluddannelse

Særlig civiluddannelse er en længerevarende militær uddannelse, der er civilt kompetencegivende, som f.eks. efteruddannelse og erhvervsuddannelser. For disse uddannelser fastsætter Forsvarsministeriets Personalestyrelse en tjenestepligt efter drøftelse med organisationen samt i henhold til de herfor gældende regler. Den ansatte skal, for at påbegynde en sådan uddannelse, indgå en uddannelsesaftale samt underskrive en tjenestepligtserklæring.

§ 5. Afvikling af civiluddannelse

Civiluddannelse kan kun afvikles inden for den periode, hvor den ansatte er ansat til korttidstjeneste (K35).

Stk. 2. Civiluddannelse kan gennemføres ved deltagelse i offentligt godkendte kurser og uddannelser, således:

1. Inden for Forsvaret, eller
2. Ved civile uddannelsesinstitutioner inden for landets grænser, eller
3. Ved deltagelse i en anden af Forsvaret særligt godkendt uddannelse.

Stk. 3. Ved deltagelse i uddannelser ved uddannelsesinstitutioner mv., hvor uddannelsesudgifterne helt eller delvis skal betales af den ansatte, herunder ved særligt bekostelige kurser og lignende, kan betaling ske med tilgodehavende civiluddannelsesuger, såfremt den ansatte skriftligt erklærer sig indforstået hermed. Der kan ydes dækning med op til kr. 550 pr. uge.

Stk. 4. Civiluddannelse kan ikke anvendes til erhvervsarbejde og lignende, medmindre det indgår som obligatorisk led i den aftalte civiluddannelse. Den ansatte kan ikke samtidig med løn m.v. fra Forsvaret oppebære løn, uddannelsesstøtte og lignende. Eventuelt vederlag for udført erhvervsarbejde tilgår Forsvarsministeriets Personalestyrelse efter nærmere fastsatte retningslinjer.

Stk. 5. Ansatte, der forretter tjeneste ved internationale stabe i udlandet kan alene i det omfang, tjenesten tillader dette, afvikle civiluddannelse.

Stk. 6. Ansatte, der forretter tjeneste i Grønland og på Færøerne, kan alene i det omfang, tjenesten tillader dette, afvikle civiluddannelse.

Stk. 7. Den ansatte oppebærer, under afvikling af civiluddannelsen, basisløn og øvrige ydelser efter nærværende organisationsaftale.

§ 6. Ophør af civiluddannelse

Igangværende civiluddannelser kan bringes til ophør, såfremt et eller flere af følgende forhold er gældende:

1. Den ansatte er ikke egnet til at fortsætte uddannelsen.
2. Den ansatte er ikke tilstrækkelig aktiv i uddannelsen til, at der kan forventes et rimeligt udbytte af uddannelsesaktiviteten.

3. Den ansatte ønsker at afbryde uddannelsen.

Forsvaret fastsætter i disse tilfælde, i hvilket omfang civiluddannelse anses som værende forbrugt.

§ 7. Civilt kompetencegivende uddannelser

Ansatte, der gennemgår en militær uddannelse, for hvilken der udstedes et civilt godkendt kursusbevis / certifikat, kan afskrives det antal civiluddannelsesuger, der svarer til længden af den tilsvarende civile, kompetencegivende uddannelse.

Stk. 2. Ved tilkøb af civiluddannelse ydes der løn efter bestemmelserne angivet i § 3, stk. 4 og 5.

§ 8. Godtgørelse af udgifter under afvikling af civiluddannelse

Under afvikling af civiluddannelse ydes godtgørelse af udgifter efter bestemmelserne angivet i stk. 2-5 nedenfor.

Stk. 2. Daglig hen- og tilbagerejse mellem tjenestested og uddannelsessted

I tilfælde, hvor Forsvaret skønner det hensigtsmæssigt og uddannelsesmæssigt forsvarligt, eller hvor den ansatte ønsker det, og det ikke anses for urimeligt, kan der foretages daglig hen- og tilbagerejse mellem tjenestested/ bopæl og uddannelsessted. Der godtgøres dokumenterede udgifter til billigste offentlige, kollektive befordringsmidler for en strækning, svarende til afstanden mellem tjenestestedet og uddannelsesstedet, eller mellem bopælen og uddannelsesstedet, såfremt bopælen ligger nærmere ved uddannelsesstedet end tjenestestedet.

Ansatte, der afvikler civiluddannelse, kan vælge at benytte eget køretøj, og der ydes kilometergodtgørelse efter de for staten almindeligt gældende regler, laveste sats, dog højst prisen for en billet med billigste offentlige transportmiddel. Måned-, årskort eller andre rabatordninger medtages ikke i forbindelse med beregningen af kilometergodtgørelsen.

Stk. 3. Ophold på/ved uddannelsesstedet

Ansatte, der ikke gennemfører uddannelsen ved daglig hen- og tilbagerejse, får godtgørelse for dokumenterede udgifter til offentlige, kollektive befordringsmidler, til befordring mellem tjenestested/bopæl og uddannelsessted ved påbegyndelse og afslutning af uddannelsesperioden. For fly dog maksimalt udgiften til tog/færgetransport for den pågældende strækning.

Til ansatte, der tager ophold på uddannelsesstedet, og som såvel før som under uddannelsens gennemførelse opretholder egen husførelse på/ved tjenestestedet, kan der ved uddannelser af over 5 ugers varighed ydes frirejse med offentlige, kollektive befordringsmidler til tjenestestedet (for fly dog maksimalt udgiften til tog/færgetransport for den pågældende strækning) for hver 3 ugers afviklet civiluddannelse.

Såfremt afstanden mellem uddannelsesstedet og det anviste logi overstiger 7 kilometer, ydes godtgørelse for dokumenterede udgifter til offentlige, kollektive befordringsmidler, dog med et fradrag pr. undervisningsdag på kr. 6,44.

Ved anvendelse af eget køretøj ydes godtgørelse efter de i stk. 2., fastsatte regler for kørsel ud over 14 kilometer pr. undervisningsdag.

Stk. 4. Til ansatte, der tager ophold på/ved uddannelsesstedet, ydes normalt frit logi, dog under den forudsætning, at de pågældende har udgifter til logi på det faste tjenestested, og anvender det logi, som anvises af Forsvaret.

Såfremt militært logi ikke kan anvises, kan der godtgøres udokumenterede logiudgifter på kr. 55,98 pr. døgn, eller dokumenterede logiudgifter, maksimalt inden for en beløbsramme på kr. 155,08 pr. døgn. De nævnte satser er pr. 1. januar 2018.

Anvendelse af militære etablissementer til indkvartering under afvikling af civiluddannelser fastsættes efter drøftelse mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Centralforeningen for Stampersonel.

Stk. 5. Forplejning ved opholdskurser

Godtgørelse for forplejning i forbindelse med opholdskurser følger bestemmelserne angivet pkt. 1-3 nedenfor:

1. Civile uddannelsessteder

Er der forplejning i forbindelse med opholdskurser på civile uddannelsessteder, ydes denne uden betaling til den ansatte, der opretholder husførelse (udgifter til husleje, fx ejerbolig/lejebolig/kvarter) på det faste tjenestested.

Øvrige ansatte betaler kr. 68,12 pr. undervisningsdag. Satsen er pr. 1. januar 2018.

2. Forsvarets Cafeterier

Til ansatte, der opretholder husførelse på det faste tjenestested, og som i forbindelse med opholdskurser har mulighed for at spise i Forsvarets Cafeterier, ydes en fast godtgørelse på kr. 65,00 pr. døgn.

Øvrige ansatte ydes ikke denne godtgørelse og afholder selv alle udgifter til forplejning ved Forsvarets Cafeterier.

3. Forplejning ved hverken uddannelsessted eller Forsvarets Cafeterier

Såfremt den ansatte, der opretholder husførelse på det faste tjenestested, undtagelsesvis i forbindelse med opholdskurser ikke kan henvises til at spise på / ved uddannelsesstedet eller i et af Forsvarets Cafeterier, ydes en fast godtgørelse for merudgifter til forplejning svarende til prisen for en standardkostportion i Forsvarets Cafeterier. I særlige tilfælde kan der ydes godtgørelse for dokumenterede merudgifter til forplejning med maksimalt kr. 221,24 pr. døgn. Satsen er pr. 1. januar 2018.

Øvrige ansatte ydes ingen godtgørelse og afholder selv alle udgifter til forplejning.

Stk. 6. De i § 8, stk. 4 og 5, nævnte satser oppebæres og reguleres i henhold til den til enhver tid gældende FPSBST 566-1.

§ 9. Flytning til uddannelsesstedet

Ansatte, der skal gennemgå civiluddannelse af længere varighed, kan efter Forsvarsministeriets Personalestyrelse bemyndigelse foretage flytning til uddannelsesstedet.

Stk. 2. Til ansatte, der får bemyndigelse til at foretage flytning til uddannelsesstedet, godtgøres i anledning af flytningen dokumenterede befordringsudgifter til offentlige, kollektive befordringsmidler for den samlede husstand. Ansatte, der anvender eget køretøj til befordring af den samlede husstand i anledning af flytningen, ydes en godtgørelse. Satser oppebæres og reguleres i henhold til den til enhver tid gældende FPSBST 566-1, laveste takst.

Stk. 3. Til ansatte kan der efter Forsvarsministeriets Personalestyrelses bemyndigelse ydes godtgørelse for dokumenterede udgifter til flytning af bohavede, samt til eventuel færgetransport af flyttebus.

Stk. 4. Ansatte, der får bemyndigelse til at foretage flytning til uddannelsesstedet, kan under nødvendige, tjenstlige fravær fra uddannelsesstedet oppebære godtgørelse efter § 8.

§ 10. Udgifter til undervisning

I forbindelse med afvikling af dyre civiluddannelser kan betaling herfor ske ved afskrivning af tilgodehavende civiluddannelsesuger.

§ 11. Udgifter til undervisningsmidler

Udgifter til anskaffelse af undervisningsmidler afholdes normalt af den ansatte selv. Udgifter til anskaffelse af undervisningsmidler, der er forlangt af uddannelsesinstitutionen, kan dog dækkes med halvdelen af den dokumenterede anskaffelsespris.

Stk. 2. Eventuelle regler for godtgørelse i henhold til stk. 1. fastsættes efter nærmere aftale mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Centralforeningen for Stampersonel.

Stk. 3. Depositum, der tilbagebetales efter afsluttet uddannelse, afholdes af den ansatte selv.